

Jiří Vyvadil: Válka na Ukrajině strhává závoj americké zbrojní převahy

- editor007 | 3. června 2024

UKRAJINA / USA: Portál Responsible Statecraft je zřejmě nejkvalitnějším americkým portálem tvořený desítkami, ba stovkami význačných amerických odborníků, kteří kriticky ovšem s dokonalou znalostí věci popisují analyzují současnou realitu zejména v tom, co americká administrativa dělá podle nich špatně. Z pozice jestřábích českých politiků by to byli pochopitelně dezinformátoři či dezoláti, ovšem kvalitu jejich analýz lze těžko zpochybňovat. Analýza, autor Andrew Cockburn, zároveň zpochybňuje doposud jednostranně tradovanou tézi, že debakl protiofenzívy způsobili výlučně Ukrajinci, ale autor chybu vidí i na americké straně v rámci chyb a hrubých nedostatků vojensko - průmyslového komplexu.

Vzhledem k tomu, že ruské síly v Charkovské oblasti neustále postupují, je stále jasnější, že válka na Ukrajině byla pro americkou obrannou mašinerii katastrofou, a to nejen proto, že naše pomoc nedokázala zachránit Ukrajinu před ústupem a možnou porážkou. Ještě důležitější je, že válka nemilosrdně odhalila hluboké, základní chyby našeho obranného systému.

Kritici dlouho tvrdili, že naše posedlost technologicky složitými zbraněmi nevyhnutelně vede k nespolehlivým systémům vyráběným v omezeném počtu kvůli jejich předvídatelně vysoké ceně. Navíc je pravděpodobné, že v boji selžou, protože armáda nemá zájem o adekvátní testování (aby realistické testy neodhalily vážné nedostatky a tím neohrozily rozpočet). Nemilosrdný operační test, který přinesla válka na Ukrajině, ukázal, že kritici měli naprostou pravdu. Postupné systémy "měnící hru" - jako dron Switchblade, tank M-1 Abrams, rakety protivzdušné obrany Patriot, houfnice M777, naváděná dělostřelecká munice Excalibur ráže 155 mm, přesná střela HIMARS, bomby naváděné GPS a drony Skydio obdařené umělou inteligencí - byly všechny vyslány do "boje", jak to armáda ráda nazývá, s fanfárami a velkými očekáváními.

Všechny byly odsouzeny k nezdaru z důvodů, které mají kořeny ve výše uvedených fundamentálních problémech. Bezpilotní letoun Switchblade za 60 000 dolarů, vyráběný v omezeném počtu kvůli ceně, se ukázal jako nepoužitelný proti obrněným cílům a ukrajinské jednotky jej rychle vyřadily ve prospěch čínských komerčních modelů za 700 dolarů objednaných online. Tank Abrams v hodnotě 10 milionů dolarů se nejen ukázal jako znepokojivě zranitelný vůči ruským útočným dronům, ale v každém případě se opakovaně porouchal a byl brzy stažen z boje, i když ne dříve, než Rusové několik z nich vyřadili z provozu a zajali nejméně jednoho, kterého odvezli do Moskvy a přidali k výstavě zbraní NATO v moskevském parku, která zahrnovala houfnici M777 a další položky vybavení NATO.

Kanón M777, i když je vychvalován pro svou přesnost, se ukázal jako příliš choulostivý pro drsné podmínky trvalého boje, kdy se hlavně pravidelně opotřebovávaly a vyžadovaly výměnu v Polsku daleko od frontových linií. Je notoricky známo, že jeho munice ráže 155 mm je nedostatkovým zbožím. Díky konsolidaci amerického obranného průmyslu do malého počtu monopolů, což je neuvážená politika, která je horlivě prosazována od dob Clintonovy administrativy, je americká domácí výroba 155mm granátů závislá na jediné stárnoucí továrně General Dynamics ve Scrantonu v Pensylvánii, která se snaží splnit své cíle.

Prezident Zelenskyj hlasitě požadoval více odpalovacích zařízení a raket Patriot na obranu Charkova, což je zvláštní, vzhledem ke zjevné snadnosti, s jakou Rusové zaměřili Patrioty bránící Kyjev, a klesající účinnosti systému proti ruským balistickým raketám. Rakety dlouhého doletu HIMARS měly

skutečně smrtící účinek na vysoce hodnotné ruské cíle, jako jsou muniční sklady, ale Rusové se přizpůsobili tím, že takové skládky a další pravděpodobné cíle rozptýlili a zamaskovali.

Je pozoruhodné, že mnoho selhání amerických zbraní, včetně HIMARS, na Ukrajině bylo způsobeno jejich závislostí na vysoce zranitelném naváděcím systému: GPS. Rusové, kteří již dlouho věnují intenzivní péči a pozornost elektronickému boji, se ukazují jako stále zběhlejší v rušení GPS. Nejszíravěji to vyjádřila Maria Berlinskaja, průkopnice používání dronů na Ukrajině a vedoucí střediska podpory leteckého průzkumu, která nedávno uvedla, že “většina západních systémů se díky ruskému rušení ukázala jako bezcenná”.

Její chmurné hodnocení bylo v dubnu potvrzeno nikým jiným než Williamem LaPlantem, náměstkem ministra obrany pro akvizice a údržbu, který na konferenci CSIS řekl, jak společnost (Boeing, i když ji nejmenoval) navrhla upravit svou GPS naváděnou bombu s malým průměrem jako bojovou hlavici pro HIMARS. Proto byl urychleně převezen přes vývoj do výroby, s malým nebo žádným testováním, a odeslán na Ukrajinu.

“Prostě to nefungovalo,” přiznal LaPlante díky ruským rušičkám GPS, které ho vychýlily z kurzu a způsobily, že minul. Zdá se, že stejný smutný osud potkal i dron Skydio, produkt stejnojmenného startupu ze Silicon Valley, jehož funkce umělé inteligence, které společnost vytrubovala – “drony Skydio mají výpočetní kapacitu vidět, chápat a reagovat v reálném čase” – nezabránilo tomu, aby byl vychýlen z kurzu Putinovými rušičkami.

Sullivan a jeho kamarádi pili kool aid, který jim armáda nalévala.

Netřeba dodávat, že žádné z těchto rozmanitých selhání nebylo předvídáno nejvyšším velením americké armády, z nichž jen málokdo by byl ochoten očernit zboží kontraktorů lukrativními místy ve správních radách po odchodu do důchodu. Doufejme, že naše nejvyšší civilní vedení si bude vědomo těchto předsudků a podle toho zmírní svá očekávání. Bohužel vypili Kool Aid, o čemž svědčí jejich vysoká očekávání od ukrajinské protiofenzívy v roce 2023.

Navzdory velkým nadějím a bohatým dodávkám zbraní, včetně tanků, munic, bezpilotních letounů, intenzivnímu výcviku na území spojenců NATO a zakotvení v americké doktríně velení a řízení, byla protiofenzíva okamžitým a naprostým neúspěchem. Plánovači byli zjevně zaskočeni hloubkou (snadno viditelného) ruského obranného opevnění, zejména minových polí a efektivitou jeho elektronického rušení. Od té doby Ukrajina neustále ustupuje a prohrává.

AUTOR: Jiří Vyvadil

[ZDROJ](#)